

Warszawa, 19 grudnia 2016 r.

CML/1045/12.16/APWŻ

MRP1PS

KAN105731

Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

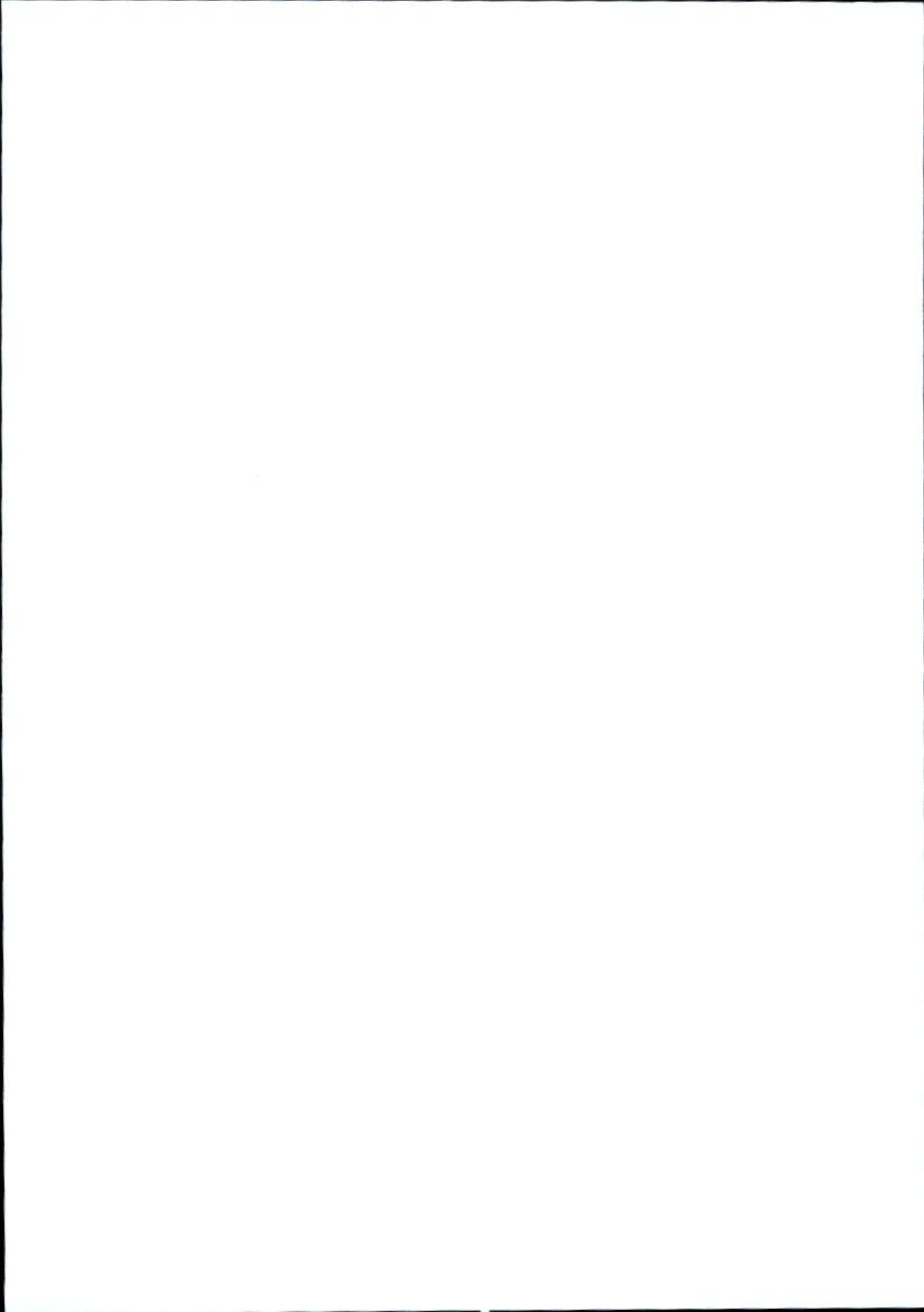
W odpowiedzi na pismo z 1 grudnia br., nr DPR.IV.02111.3.5.2016.AK2, dotyczące przedstawienia opinii o projekcie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne, przesyłamy w załączeniu stanowisko wobec tego projektu, z prośbą o uwzględnienie naszych uwag.

2 wypracowaniu surowca

Prezydent
Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Malinowski
Andrzej Malinowski

Załącznik: Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej wobec projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne.

**Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
wobec projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy
przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne**

I. Ocena ogólna

Naszym zdaniem przedłożony projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne, w dalszym ciągu nie rozwiązuje problemów wykonywania badań pól elektromagnetycznych w przestrzeni pracy. Nadal stawia on wymagania, które – w naszej opinii – są praktycznie nie do spełnienia przez obecne Laboratoria akredytowane w tym zakresie (w tym m.in. brak opublikowanych metod badawczych, programów badań biegłości oraz jasnych wytycznych). Uważamy, że tylko opracowanie norm z zakresu pomiarów pól elektromagnetycznych lub opublikowanie metod w aktach prawnych jednoznacznie ustali oraz ujednocli sposób postępowania.

II. Uwagi szczegółowe

1. Zawarte w projekcie wymaganie, iż wyniki pomiarów mają być wykonywane „odpowiednimi dla tego pola, opublikowanymi w specjalistycznym piśmiennictwie, metodami naukowo sprawdzonymi i zwalidowanymi doświadczalnie przez co najmniej dwa współpracujące ze sobą podmioty, które łącznie mają udokumentowany dorobek naukowy w zakresie pomiarów i oceny ekspozycji lub narażenia na pole-EM w przestrzeni pracy, będące laboratoriami instytutów badawczych lub instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk lub uniwersytetów technicznych”, jest bardzo nieprecyzyjne i trudne do realizacji oraz weryfikacji. Tym bardziej, że obecnie nie ma opublikowanej metody badawczej spełniającej wymagania zawarte w rozporządzeniu. Naszym zdaniem Laboratorium akredytowane, posiadające wieloletnie doświadczenie w zakresie pomiarów pól elektromagnetycznych w przestrzeni pracy (takie, które spotykało się z różnymi problemami pomiarowymi w środowisku pracy, czy też przebadano wiele różnych źródeł promieniowania) także ma kompetencje do walidacji metod badawczych w obszarze pól elektromagnetycznych.
2. Uważamy, że tak jak w przypadku innych obszarów regulowanych prawnie powinna być opracowana i opublikowana metodyka badawcza w postaci normy, a następnie powołana w stosownym akcie prawnym (tak jest w przypadku np. badań emisyjnych) lub opublikowana bezpośrednio w rozporządzeniu (np. badania hałasu środowiskowego – Rozporządzenie

Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody – Dz. U. 2014, poz. 1542). Należy jednocześnie dodać, że strategie pomiarowe w przypadku różnych źródeł promieniowania są różne, zatem będzie to kilkadziesiąt metod badawczych. Nie jest zrozumiałe, dlaczego w przypadku pomiarów pól elektromagnetycznych postępowanie jest odmienne i utrudnia praktyczne wdrożenie wymagań. Należy także zadać kilka pytań wymagających szczegółowych rozważań i precyzyjnych odpowiedzi. Mianowicie, co jeśli zostanie opublikowane kilka różnych metodyk pomiaru pól elektromagnetycznych? Która metoda będzie wówczas właściwa do zamierzonego zastosowania? W praktyce może to bowiem spowodować różną interpretację wyników badań.

3. Jednocześnie uważamy, że okres przejściowy powinien zostać określony czasookresem od opublikowania metodyki pomiarowej. Musi on też wynosić co najmniej 6 miesięcy od opublikowania, gdyż zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO IEC 17025, która jest podstawą akredytacji laboratoriów badawczych „Laboratorium musi potwierdzić, że jest w stanie prawidłowo realizować metody znormalizowane, zanim wprowadzi je do badań”. Ponadto, zgodnie z wymaganiami Polskiego Centrum Akredytacji, Laboratorium powinno się wykazać udziałem w badaniach biegłości/porównaniach międzylaboratoryjnych dla każdej nowej poddyscypliny zgłoszonej do akredytacji przed jej uzyskaniem (DA-05 – Polityka dotycząca uczestnictwa w badaniach biegłości). Na dzień dzisiejszy nie ma organizatora takich badań, gdyż nie istnieją opracowane metody badawcze. Należy również dodać, że proces akredytacji metody badawczej także jest realizowany zgodnie z procedurami jednostki akredytującej i może wynosić kilka miesięcy od momentu zgłoszenia wniosku o akredytację.

Z uwagi na powyższe postulujemy wydłużenie okresu przejściowego do co najmniej 6 miesięcy od opublikowania metody badawczej dla danego źródła promieniowania. W przeciwnym razie powstaną liczne wątpliwości. Przykładowo, co się stanie w przypadku, gdy nie zostaną opracowane metodyki pomiarowe dla wszystkich wymaganych źródeł promieniowania, czy w takiej sytuacji badania nie będą wykonywane? Czy zatem skutkiem będzie to, że pracodawcy i pracownicy nie będą mieli informacji o zagrożeniach itd.? Proponowane rozwiązania mogą bowiem spowodować poważne problemy w pomiarach pól elektromagnetycznych w przestrzeni pracy.

